

ЛІТЕРАТУРА

1. Концепція «Нова українська школа» (2016). URL: <http://surl.li/jjoij>
2. Хом'як О.А. Формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів засобами інноваційних технологій навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ». *Технології організаційно-управлінської та освітньої діяльності в початкових класах Нової української школи в умовах інтеграції України до Європейського Союзу* : монографія / авт. кол. : Красовська О.О., Максимчук Н.С., Міськова Н.М. та ін. ; за заг. ред. О. О. Красовська. Рівне : видавець О. Зень. 2023. С. 287-323.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ НАОЧНОСТІ У НАВЧАННІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Даріна Т. В.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'ячука»*

Хом'як О. А.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методик початкової освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'ячука»*

На сьогодні все більше уваги приділяється оптимальному поєднанню найрізноманітніших організаційних форм і засобів навчання, які дозволяють більш ефективно вирішувати освітні завдання, максимально враховуючи особливості розвитку дітей дошкільного віку, а особливо таких, що мають особливі освітні потреби. Соціальні запити, що пред'являються сьогодні в закладі дошкільної освіти, диктують педагогу пошук нових форм та методів навчання. Однією з таких актуальних проблем і є потреба використання засобів наочності, які б всебічно розвивали дітей дошкільного віку, а особливо з особливими освітніми потребами.

Завдяки «живому спогляданню» дитина дошкільного віку з особливими освітніми потребами має змогу пізнати зовнішні характеристики предметів, подій і процесів. Правильно підібрані і вміло включені в систему використовуваних педагогом методів і дидактичних засобів навчання полегшують реалізацію принципу наочності. Завдяки цьому вони не тільки покращують умови

безпосереднього пізнання дійсності дошкільниками, а й дають матеріал у формі вражень і спостережень, на який спираються непрямі пізнання, розумова діяльність, а так само різні види практичної діяльності.

У сучасній педагогічній практиці засоби наочності можна розділити на дві групи:

1. Конкретні засоби наочності – це безпосередньо предмети, явища навколишнього світу та демонстрація способів дій з ними (або моделі вищезазначеного), які мають чуттєво-образний вплив на свідомість дитини;

2. Абстрактні засоби наочності – це візуальне представлення понять, наприклад схеми, графіки, таблиці тощо [2, с. 98].

Засобами наочності вважаємо такі засоби пізнання, які у взаємодії суб'єкта з інформаційними знаковими системами формують у його свідомості компоненти мисленнєвої діяльності у формі наочних образів, розвивають уміння оперувати ними, включають їх у складніші структури мислення, активують мисленнєву діяльність суб'єкта у процесі сприйняття й обробки інформації в процесі пізнання, зокрема в освітньому процесі.

Вибір наочності для конкретного заняття зумовлюється не тільки його навчальною метою, а й іншими чинниками. Зокрема, специфікою мікросередовища закладу дошкільної освіти та попереднім рівнем готовності дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами, їхнім емоційним станом, віком, резервом навчального часу. Особливо важливим джерелом чуттєвого досвіду майже на всіх заняттях є актуалізація емоційних спостережень дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами.

При виборі наочних засобів навчання потрібно враховувати, що вони найбільш успішно вирішують наступні дидактичні завдання:

- сприяють розвитку в дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами наочно-образного мислення;

- виступають в ролі засобу активізації уваги при засвоєнні будь-якого навчального матеріалу;

- сприяють активізації навчально-пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами;

- розширюють сферу практичних застосувань розглядуваних об'єктів, які безпосередньо не можуть бути використані для спостереження на занятті;

- створюють можливості для моделювання явищ, що безпосередньо не спостерігаються;

- наочно систематизують і класифікують досліджувані явища на схемах, таблицях і т.п.;

- виступають в ролі методів стимулювання інтересу до пізнання [1, с. 3].

Отже, використання засобів наочності у навчанні дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами в закладі дошкільної освіти сприяє формуванню уявлень, що правильно відображають об'єктивну реальність, формує в дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами образні уявлення, а також поняття, для розуміння зв'язків і залежностей, що є одним із найважливіших положень дидактики. Використання педагогом засобів навчання так, щоб один

доповнював інший, дозволяє досягнути дітям дошкільного віку з особливими освітніми потребами високих результатів навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ігнатенко, М. Я. Сучасні освітні технології. *Початкова школа*. 2003. № 4. С. 2-6.
2. Павелко В. В. Формування знань і умінь молодших школярів у процесі навчання засобами наочності і моделювання : дис. канд. пед. наук : 13.00.09 «Теорія навчання». Рівне, 2009. 207 с.

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА

Демчук Л. П.

вчитель вищої категорії,

вихователь-методист початкової школи «Малюк»

Актуальність питання медіаграмотності в освітньому середовищі визначається не лише тим рівнем інформатизації, що досягло суспільство, але й тим, що глобалізаційні зміни в застосуванні медіазасобів зробили наше сприйняття світу значною мірою залежним від того, як його подають у медіапросторі. У процесі реформування дошкільної освіти педагоги оволодівають медіазасобами у вигляді комп'ютерних програм, інноваційних технологій та користуються соціальною мережею як одним із основних та зручних засобів міжособистісних стосунків. Сьогодні медіа стають невід'ємною складовою дистанційної і джерелом неформальної освіти. Але варто зауважити, що потік інформації постійно збільшується, а час на її засвоєння катастрофічно зменшується. Тому дуже важливо не розгубитися та мати дієві інструменти для відбору інформації та її критичного осмислення.

Все більший вплив засобів масової інформації на повсякденне життя призвів до того, що медіаграмотність стала однією з основних навичок XXI століття. Вперше термін «медіаосвіта» вжито 1973 року на спільному засіданні сектору інформації ЮНЕСКО та Міжнародної ради з кіно, телебачення та аудіовізуальної комунікації. На думку фахівців ЮНЕСКО, медіаосвіта - частина основних прав кожного громадянина будь якої країни світу на свободу самовираження і права на інформацію та інструмент підтримки демократії. При цьому медіаосвіту вони рекомендують усім державам запровадити в свої національні навчальні плани, в систему додаткової, неформальної та «пожиттєвої» освіти.

У Концепції впровадження медіаосвіти в Україні відмічено, що «медіаграмотність – складова медіакультури, яка стосується вміння користуватися інформаційно-комунікативною технікою, виражати себе і спілкуватися за допомогою медіазасобів, успішно здобувати необхідну інформацію, свідомо сприймати і критично глумачити